

Een begin met valkuilen

Het kan weleens voorkomen dat er iets gebeurt waardoor je even niet meer voldoende scherp bent. Dan is een foutje gauw gemaakt. De vorige aflevering, over het begin van een partij, bracht een lezer er toe mij over het volgende voorval te schrijven.

Het gebeurde tijdens een finale. De keuzetrekstoot was uitgevoerd en de arbiter ging aan de slag om de ballen voor de beginnende speler in de beginpositie te plaatsen. Terwijl de arbiter daarmee bezig was, raakte de beginnende speler een bal aan. Met als gevolg dat de arbiter, terwijl

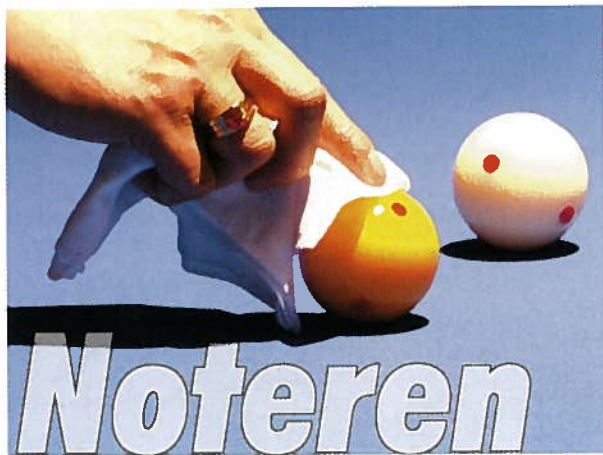
natuurlijk geen partijbegin zoals je je dat voorstelt. Het zat de briefschrijver niet helemaal lekker. Hij schrijft dat het hem niet helemaal bevredigt. Vindt dat er sprake is van wat rechtsongelijkheid. Immers, als de beginnende speler, alvorens de beginstoot uit te voeren, een fout maakt, kan hij gaan zitten en is zijn beurt voorbij. Maar als de niet-beginnende speler tijdens de beurt van zijn tegenstander een fout maakt, zijn er geen gevolgen voor hem. De briefschrijver vraagt of het misschien een goed idee zou zijn om de inspeeltijd op een ander moment te laten eindigen, bijvoorbeeld als de arbiter de ballen in de beginpositie heeft geplaatst of daarmee begint.

Inderdaad lijkt het wat pietluttig om een speler al af te tellen vóór de arbiter de ballen zelfs nog maar in positie heeft geplaatst. Maar aan de andere kant, de regels hieromtrent zijn volkomen duidelijk. De partij is begonnen zodra de arbiter de spelers heeft uitgenodigd voor het toetsen. Vanaf dat moment mag een speler dus geen bal meer aanraken. De enige uitzondering is gedurende het inspelen. Als het inspelen voorbij is, is dus automatisch het verbod weer van kracht. Of je nu wat hoger of wat minder hoog speelt, dat hoort elke biljarter te weten. En ook al verleg je het eindigen van de inspeeltijd, dus de dispensatieperiode, die rechtsongelijkheid blijft er. Op elk moment heeft het maken van een fout het eindigen van de

beurt tot gevolg. En maak je een fout terwijl je niet aan de beurt bent, is er geen gevolg.

De oplossing, of liever het voorkomen van een voorval als hierboven beschreven, is eigenlijk heel simpel. Heeft een beetje te maken met regels en een beetje met biljartetiquette. De niet-aan-de-beurt-zijn-de speler moet op de voor hem aangewezen stoel plaatsnemen. Als nou, dat staat niet zo duidelijk in de regels maar eigenlijk hoort het wel, na het uitvoeren van de keuzetrekstoot beide spelers, dus ook de beginnende speler, even naar hun stoel gaan terwijl de arbiter alles in gereedheid brengt voor de eerste speelbeurt, kan er weinig misgaan. Het is ook nog eens een keer goed voor het rustig concentreren voor de eerste beurt. En het geeft het begin van de partij wat meer 'cachet'. Vooral bij competitiewedstrijden verloopt het begin van een partij nog al eens wat rommelig. De speler die na de keuzetrekstoot begint, blijft tijdens het 'opzetten' van de ballen vaak bij de arbiter staan. En als de arbiter na de laatste bal wat opzij stapt, legt 'ie soms al meteen aan voor de eerste stoot. Terwijl je toch pas mag beginnen als de arbiter heeft gezegd 'ga je gang'. Als je het moment van ingaan van een regel wat verlegt, kun je best wel wat mogelijke fouten voorkomen. Maar het zal altijd mogelijk blijven om op enig moment fouten te maken die voor de één gevolgen heeft en voor de ander niet. Die mogelijkheid van rechtsongelijkheid blijft bestaan en ban je er niet mee uit. Als je 'etiquette' wat meer beschouwt als een vanzelfsprekendheid, kun je wel veel voorkomen.

Piet Verhaar
 pietvangerte@hotmail.com

hij doorging met het in positie plaatsen van de ballen, announceerde: „noteren, nul de heer ....., nul”. In de nu volgende consternatie raakte de nu aan de beurt gekomen tegenstander dusdanig van slag, dat hij afstootte met de verkeerde bal. De bal op het rechter benedenacquit. Hij had er geen erg in dat dat voor hem nu niet meer de speelbal, maar een aanspeelbal was. Ook hij kon dus meteen gaan zitten.

Hoewel een en ander door de arbiter volkomen correct afgehandeld werd, is het